Eiropas Parlaments
2024-2029

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja
Priekšsēdētāja

25.2.2026

Johan Van Overtveldt
Budžeta komitejas
priekšsēdētājam
BRISELĒ

Temats: Atzinums par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu saistībā ar Beļģijas iesniegto pieteikumu (EGF/2025/004 BE/*Tupperware*) (2026/0004(BUD))

Godātais priekšsēdētāj!

Saistībā ar minēto procedūru Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai tika uzdots iesniegt atzinumu Jūsu vadītajai komitejai, un tā nolēma atzinumu nosūtīt vēstules veidā.

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja šo jautājumu izskatīja 2026. gada 25. februāra sanāksmē. Šajā sanāksmē tā nolēma iesniegt par jautājumu atbildīgajai Budžeta komitejai turpmāk izklāstīto atzinumu.

Ar cieņu

Li Andersson

ATZINUMS

A. Tā kā Beļģija 2025. gada 28. augustā iesniedza pieteikumu EGF/2025/004 BE/*Tupperware*, lai saņemtu finansiālu ieguldījumu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) saistībā ar darbinieku atlaišanu uzņēmumā *Tupperware General Services NV* (*Tupperware*), kas darbojas *NACE* 2. red. 22. nodaļā klasificētajā saimnieciskās darbības nozarē (Gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana) Beļģijā; tā kā atlaišana notika Austrumflandrijas provincē, kas ir *NUTS* 2. līmeņa reģions (BE23);

B. tā kā Beļģija iesniedza pieteikumu saskaņā ar intervences kritērijiem, kas izklāstīti Regulas (ES) 2021/691 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kurā paredzēts nosacījums, ka četru mēnešu atsauces periodā (šajā gadījumā — no 2025. gada 17. februāra līdz 2025. gada 17. jūnijam) dalībvalsts uzņēmumā profesionālo darbību ir pārtraukuši vismaz 200 darba ņēmēji un/vai pašnodarbinātās personas, ieskaitot darba ņēmējus, kas atlaisti piegādes un pakārtotās ražošanas uzņēmumos; tā kā pēc šā pieteikuma izvērtēšanas Komisija, ievērojot visus spēkā esošos EGF regulas noteikumus, ir secinājusi, ka pieteikums atbilst EGF finansiālā ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem;

C. tā kā pieteikums attiecas uz 267 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (atbalsttiesīgie saņēmēji), kuri ir pārtraukuši profesionālo darbību iepriekš minētajās saimnieciskās darbības nozarēs;

D. tā kā Komisija 2026. gada 20. janvārī pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu, piešķirot līdzekļus Beļģijai, lai atbalstītu 267 paredzēto atbalsta saņēmēju reintegrāciju darba tirgū;

E. tā kā ASV korporācija *Tupperware Brands,* kas ir *Tupperware Belgium* mātesuzņēmums, negaidīti atsauca uzņēmumam *Tupperware General Services NV* piešķirtās ražošanas un pārdošanas licences, padarot *Tupperware* Beļģijas meitasuzņēmumu finansiāli dzīvotnespējīgu un izraisot tā bankrotu 2025. gada 17. februārī; tā kā 2024. gada oktobrī *Tupperware Brands* pārņēma kreditori, un šīs iegādes rezultātā notika ievērojama pārstrukturēšana, uzņēmumam aizejot no dažiem ar pamatdarbību nesaistītiem tirgiem un slēdzot ražotnes, piemēram, rūpnīcas Eiropā;

F. tā kā Beļģijā kopš 2022. gada bankrotu skaits pieaug; tā kā 2024. gadā vairāk nekā 11 000 uzņēmumu tika pasludināti par bankrotējušiem (6323 Flandrijā), kas ir lielākais skaits kopš 2013. gada; tā kā šī tendence turpinās, un 2025. gadā no janvāra līdz septembrim bankrotēja 8493 uzņēmumi, no kuriem 4964 jeb 58 % atradās Flandrijā; tā kā bankrotu rezultātā Beļģijā 2024. gadā tika zaudētas 32 566 darbvietas un 2025. gada pirmajā pusē — 15 351 darbvieta, no kurām attiecīgi 59 % un 51 % darbvietu tika zaudētas Flandrijā; tā kā aptuveni 18 % no zaudētajām darbvietām bija rūpniecības nozarē; tā kā Flandrijas darba tirgu turklāt ietekmē nesenie pārstrukturēšanas pasākumi, piemēram, darba ņēmēju atlaišana uzņēmumos *Van Hool*, *Sappi* un *Purmo*, *BelGaN*, *Casa* un *Audi*, kuras saistībā Beļģija tika pieteikusies uz EGF atbalstu, jo ir samazinājušās darba iespējas rūpniecībā;

G. tā kā *Tupperware* ražotne atradās Ālstā, vienā no sešiem Austrumflandrijas provinces administratīvajiem rajoniem; tā kā Austrumflandrijā valsts nodarbinātības dienestiem

paziņoto vakanču skaits 2025. gada maijā bija samazinājies par 13,8 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; tā kā turklāt jau pirms uzņēmuma *Tupperware* slēgšanas Ālstā bija zemākais nodarbinātības līmenis Flandrijā, proti, 53,82 %, kas ir par 20 procentpunktiem zemāks nekā vidējais nodarbinātības līmenis Flandrijā (74,1 %); tā kā bezdarba līmenis Flandrijā ir aptuveni 3,8 %; tā kā to cilvēku vidū, kuriem ir zems izglītības līmenis, tas tomēr sasniedz 8,8 % (par pieciem procentpunktiem augstāks); tā kā trešajai daļai bijušo uzņēmuma *Tupperware* darbinieku ir zems izglītības līmenis, tāpēc ir vajadzīgs īpašs, šiem profiliem pielāgots atbalsts, lai palīdzētu darba ņēmējiem pārvarēt trūkumus un atrast jaunu darbu;

H. tā kā Beļģija ir norādījusi, ka saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums ir izstrādāts, apspriežoties ar sociālajiem partneriem saskaņā ar EGF regulas 7. panta 4. punktu;

I. tā kā EGF ikgadējais apjoms nedrīkst pārsniegt 30 miljonus EUR (2018. gada cenās), kā paredzēts 8. pantā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam;

tādēļ Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atgādina, ka EGF mērķis ir apliecināt solidaritāti ar atbalsta saņēmējiem un sniegt viņiem minēto atbalstu; uzskata, ka EGF finansiālajam ieguldījumam galvenokārt vajadzētu būt vērstam uz aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un individualizētiem pakalpojumiem, kuru mērķis ir panākt, lai atbalsta saņēmēji ātri atgrieztos pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā viņu sākotnējā darbības nozarē vai ārpus tās; uzsver, ka ir svarīgi sagatavot un atbalstīt darba ņēmējus steidzami nepieciešamajam Eiropas ekonomikas un sabiedrības zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka Savienībai, cita starpā izmantojot EGF, ir svarīga loma taisnīgas pārkārtošanās procesam nepieciešamo kvalifikāciju finansēšanā, ievērojot Eiropas zaļo kursu;

2. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Beļģija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 1 622 650 EUR apmērā, kas ir 85 % no kopējām izmaksām, proti, 1 909 000 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 1 843 500 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un publicitātes, kontroles un ziņošanas darbībām 65 500 EUR apmērā;

3. konstatē, ka Beļģija ir sniegusi visas nepieciešamās garantijas, ka ir ievērotas valsts un ES tiesību aktos paredzētās prasības attiecībā uz kolektīvo atlaišanu un ka attiecībā uz piekļuvi ierosinātajiem pasākumiem un to īstenošanā tiks ievēroti vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi;

4. atgādina par atlaisto darbinieku profilu, proti, vairāk nekā puse no atlaistajiem darbiniekiem ir vecāki par 50 gadiem un trešajai daļai no viņiem izglītības līmenis atbilst pamatizglītības otrajam posmam vai ir zemāks, un uzskata, ka, ņemot vērā arī vakanču samazināšanās tendenci un to ģeogrāfisko sadalījumu, darba ņēmējiem būs vajadzīgs papildu pielāgots atbalsts, jo īpaši — mērķtiecīga palīdzība, kas vērsta uz prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, lai palīdzētu viņiem sekmīgi atgriezties

nodarbinātībā;

5. uzsver — Beļģija ir apstiprinājusi, ka EGF atbalstītie pasākumi nesaņems finansiālu ieguldījumu no citiem Savienības finanšu instrumentiem;

6. konstatē, ka darbiniekiem sniedzamie individualizētie pakalpojumi ietver šādus pasākumus: a) darba grupa (informatīvas sesijas, ko organizēs kontu pārvaldītāji, kuriem ir padziļinātas zināšanas par vietējo darba tirgu, un konsultanti, kuriem ir pieredze konsultāciju sniegšanā kolektīvās atlaišanas procesos), b) profesionālās pārejas pasākumi (profesionālās pārejas pakalpojumi, ko sniedz grupu vai individuālās sesijās, sākotnējā intervija un individuāla konsultācija, iegūto prasmju sertifikācija, norādījumi, kā lietot digitālo platformu darba meklēšanai, u. c.; darba ņēmēji, kuriem vajadzīga IKT apmācība, saņems pamatapmācību un papildu atbalstu, izmantojot *Digibanks*, kur darba ņēmēji var aizņemties klēpjdatorus, saņemt apmācību, kā tos izmantot, utt.), c) palīdzība darba atrašanā, d) konsultācijas, e) pastiprināts atbalsts darba meklēšanā, f) apmācība un pārkvalifikācija, g) apmācība darbavietā, h) darbvietu gadatirgus un i) darbvietu apzināšana un darba piemeklēšana; ņemot vērā paredzēto atbalsta saņēmēju vecumu un izglītības profilu, uzsver, ka, sniedzot individualizētus pakalpojumus, būtu jāņem vērā šo grupu īpašās vajadzības;

7. jo īpaši uzsver, cik svarīgs ir EGF regulas 7. panta 2. punkts, kurā prasīts saskaņoto pakalpojumu kopuma izstrādē ņemt vērā turpmākās darba tirgus perspektīvas un nepieciešamās prasmes, kas ir saderīgas ar pāreju uz resursu ziņā efektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku, un īpašu uzmanību veltīt digitālās rūpniecības laikmetā vajadzīgu prasmju izplatīšanai; atzinīgi vērtē to, ka profesionālās pārejas pakalpojumu satvarā paredzētā IKT apmācība un papildu atbalsts nodrošina atbalstu gan darba ņēmējiem, kuriem nav digitālu prasmju, gan darba ņēmējiem, kuriem ir zināmas digitālās prasmes, un tādēļ paredzēta digitālo prasmju novērtēšana un iespēja darba ņēmējiem aizņemties klēpjdatoru, saņemt apmācību par tā izmantošanu un saņemt atbildes uz jautājumiem saistībā ar digitālo vidi;

8. atgādina par iespēju saskaņotajā pasākumu kopumā iekļaut īpašus laikā ierobežotus pasākumus, cita starpā bērna aprūpes pabalstu izmaksu, kā paredzēts EGF regulas 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā, lai atvieglotu darba meklētāju līdzdalību piedāvātajās darbībās.